

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 283/2024-18

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Ľubora Duľu a sudcov Ladislava Duditša (sudca spravodajca) a Rastislava Kaššáka v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa **Združenia domových samospráv, o. z.**, Rovniankova 14, Bratislava, zastúpeného Tkáč & Partners, s.r.o., Hrnčiarska 29, Košice, proti rozsudku Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3Svk/7/2022 z 30. januára 2024 takto

rozhodol:

Ústavnú sťažnosť **odmieta**.

Odôvodnenie:

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 22. mája 2024 domáha vyslovenia porušenia svojich základných práv podľa čl. 12 ods. 2, čl. 44 a čl. 45 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), práv podľa čl. 37, čl. 41 a čl. 47 Charty základných práv Európskej únie (ďalej len „charta“) a práv podľa čl. 6 ods. 1, čl. 13 a čl. 14 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) rozsudkom najvyššieho správneho súdu sp. zn. 3Svk/7/2022 z 30. januára 2024. Sťažovateľ žiada, aby ústavný súd napadnutý rozsudok zrušil a vec vrátil najvyššiemu správne súdu na ďalšie konanie. Zároveň žiada o náhradu trov konania.

2. Z ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že mesto Banská Bystrica vydalo 10. februára 2020 rozhodnutie o umiestnení stavby „*Parkovacie plochy – vnútroblok Kukučínova ulica, Banská Bystrica, dobudovanie I., II. a III etapy*“ na stavebné objekty SO 01 parkovacie plochy – spolu 85 parkovacích státi a SO 02 odlučovač ropných látok. Proti rozhodnutiu stavebného úradu podal sťažovateľ odvolanie, ktoré Okresný úrad Banská Bystrica, odbor výstavby a bytovej politiky zamietol rozhodnutím zo 7. mája 2020 a napadnuté rozhodnutie potvrdil.

3. Sťažovateľ sa domáhal zrušenia rozhodnutia okresného úradu správnu žalobu, ktorú Krajský súd v Banskej Bystrici (ďalej aj „správny súd“) zamietol ako nedôvodnú rozsudkom č. k. 71S/6/2020-85 zo 16. septembra 2021. V jeho odôvodnení krajský súd v podstatnom poukázal

na to, že je na každom žalobcovi, ako svoje právo na súdnu ochranu pred nezákonnosťou postupu alebo rozhodnutia orgánov verejnej správy využije a že správny súd nemá oprávnenie za žalobcu dôvody nezákonnosti napadnutého rozhodnutia vyhl'adávať a konkretizovať. Krajský súd špecifikoval, ktoré žalobné body sú len všeobecnými námietkami neobsahujúcimi žiadnu skutkovú a právnu argumentáciu viažucu sa vecne k napadnutému rozhodnutiu žalovaného či rozhodnutiu stavebného úradu a k dôvodom týchto rozhodnutí. K námietkam týkajúcim sa údajného nedodržiavania zákona č. 364/2004 Z. z. o vodách a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon) v znení neskorších predpisov (ďalej len „vodný zákon“) uviedol, že žalobca nevzniesol žiadne konkrétne argumenty, z ktorých by bolo možné dospieť k záveru, že umiestňovaná stavba je navrhovanou činnosťou podľa vodného zákona. K námietke o nedoručení kópie spisov správny súd uviedol, že z obsahu prvostupňového rozhodnutia vyplýva, ako sa stavebný úrad vysporiadal s požiadavkou žalobcu o doručenie elektronickej kópie spisu, resp. jeho častí, a tiež je zrejmé, ako sa žalovaný vysporiadal s odvolacou námietkou týkajúcou sa žiadosti o oboznámenie sa s podkladmi rozhodnutia. Uvedenú námietku preto správny súd vyhodnotil ako nedôvodnú.

4. Proti napadnutému rozsudku krajského súdu podal s'ťažovateľ kasačnú s'ťažnosť, ktorú najvyšší správny súd napadnutým rozsudkom zamietol podľa § 461 Správneho súdneho poriadku ako nedôvodnú.

II.

Argumentácia s'ťažovateľa

5. S'ťažovateľ v ústavnej s'ťažnosti popísal priebeh konaní pred správnymi orgánmi a správnymi súdmi, uviedol rozsiahle úvahy na tému významu občianskeho aktivizmu v oblasti životného prostredia a jeho prínosu pre spoločnosť, ako aj svoje presvedčenie o zaujatosti politickej reprezentácie proti nemu, ktorá sa prejavuje aj v činnosti správnych orgánov a súdov.

6. S'ťažovateľ je presvedčený, že najvyšší správny súd hneď v úvode rozhodnutia diskriminuje s'ťažovateľa na základe politického presvedčenia, a to toho, že správne orgány majú postupovať v súlade nielen s vnútroštátnym právom, ale aj normami Európskej únie a medzinárodnými zmluvami, ktorými je Slovenská republika viazaná. Podľa názoru s'ťažovateľa správne súdy úmyselne v snahe zbaviť sa zodpovednosti za priet'ahy v konaní spôsobené nečinnosťou súdu radšej konali spôsobom nepriznania práva s'ťažovateľovi ako žalobcovi pre diskriminačný kalkul, pričom nepriznanie práva založili výlučne na subjektívnom posudzovaní činnosti žalobcu, z ktorého vyvodzovali nepravdivé a nepatričné názory.

7. S'ťažovateľ dal do pozornosti, že Európsky súd pre ľudské práva prijal na ďalšie konanie jeho s'ťažnosť proti rozhodnutiu ústavného súdu sp. zn. II. ÚS 30/2023, čo je silným náznakom toho, že sa proti nemu postupuje diskriminačne, ako to tvrdil v kasačnej s'ťažnosti, pričom na diskriminačné zaobchádzanie opakovane poukazoval aj v tejto ústavnej s'ťažnosti. Nie je preto na mieste záver najvyššieho správneho súdu, že argumentácia s'ťažovateľa v kasačnej s'ťažnosti bola všeobecná a nemá dosah na rozhodovaciu činnosť správnych súdov. Správne súdy sa majú vždy zaoberať zákonnosťou napadnutého rozhodnutia, pričom vo vzťahu k s'ťažovateľovi v prvom rade posudzujú jeho činnosť a informovanie o jeho aktivitách pred tým, ako sa zaoberajú argumentmi smerujúcimi

k ochrane verejného záujmu životného prostredia. Najvyšší správny súd sa pridal k diskriminácii sťažovateľa, čím bolo porušené jeho právo v zmysle čl. 12 ods. 2 ústavy a čl. 14 dohovoru.

8. Sťažovateľ nesúhlasí ani s argumentáciou najvyššieho správneho súdu týkajúcou sa dodržiavania vodného zákona. Podľa názoru sťažovateľa došlo k porušeniu jeho práv vyplývajúcich z čl. 41 a čl. 47 charty výkladom práva Európskej únie, v tomto prípade smernice EIA, ako aj smernice o vodách. Podstatou záväzného stanoviska, ktorého absenciu sťažovateľ namietal, je rozhodnutie, či sa na daný zámer uplatní výnimka a vtedy sa vydáva záväzné stanovisko podľa § 16a ods. 1 vodného zákona alebo sa neuplatní výnimka a postupuje sa v zmysle § 16a ods. 10 vodného zákona. Správny orgán je v zmysle smernice o vodách povinný zistiť, v ktorej kvalitatívnej triede sa predmetná voda nachádza. Arbitrárna argumentácia najvyššieho správneho súdu k uvedenej námietke má podľa sťažovateľa za následok porušenie čl. 44 a čl. 45 ústavy, ako aj čl. 37 charty.

9. Absurdne podľa sťažovateľa vyznieva argumentácia najvyššieho správneho súdu, keď tvrdí, že Rudlanský potok nie je útvarom povrchových vôd len z dôvodu, že nie je zaradený do zoznamu útvarov povrchovej vody vedeným Ministerstvom životného prostredia Slovenskej republiky. Podľa názoru sťažovateľa Rudlanský potok je útvarom povrchovej vody v zmysle § 2 písm. e) vodného zákona. Najvyšší správny súd touto svojou argumentáciou porušil základné právo sťažovateľa na spravodlivý proces podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru a čl. 47 charty.

10. Najvyšší správny súd mal rovnako porušiť právo sťažovateľa na spravodlivý proces podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru, ako aj čl. 47 charty, keď nevyhovel jeho žiadosti o prerušenie konania a polozenie prejudiciálnej otázky Súdnemu dvoru Európskej únie (ďalej len „súdny dvor“). Najvyšší správny súd nepoložením prejudiciálnej otázky konal v rozpore s § 131 Správneho súdneho poriadku, keďže pri vodnom zákone sa priamo rieši implementácia smernice o vodách, ktorá je prostredníctvom recepčnej normy § 82 vodného zákona súčasťou slovenského právneho poriadku.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

11. Podstatou ústavnej sťažnosti je nesúhlas sťažovateľa so zamietnutím jeho kasačnej sťažnosti. Z rozsiahlej sťažnostnej argumentácie možno za relevantnú vyvodíť námietku spočívajúcu v nedostatku odôvodnenia napadnutého rozsudku vo vzťahu ku skutočnostiam, z ktorých najvyšší správny súd pri ustálení svojho právneho záveru vychádzal. Sťažovateľ je toho názoru, že najvyšší správny súd sa nesprávne vysporiadal aj s jeho návrhom na polozenie prejudiciálnej otázky súdnemu dvoru. Tieto pochybenia majú mať za následok porušenie označených práv sťažovateľa.

12. Ústavný súd v úvode konštatuje, že koncepcia správneho súdnictva vychádza z prísnej koncentračnej zásady, v zmysle ktorej je správny súd oprávnený prihliadať len na také námietky uplatnené správnu žalobou, ktoré boli účinne uplatnené (teda včas splnená povinnosť tvrdenia a predloženia dôkazov k týmto tvrdeniam) už v správnom konaní, a to najneskôr pred odvolacím správnym orgánom, ktorý je oprávnený preskúmať napadnutý individuálny správny akt vydaný správnym orgánom prvého stupňa v celom rozsahu a odstrániť všetky jeho vady. Úloha správneho súdu sa v zásade obmedzuje len na posúdenie zákonnosti vysporiadania sa správnymi orgánmi s relevantnými námietkami účastníkov správnych konaní uplatnenými pred samotnými správnymi

orgánmi. Uvedené vyplýva z dôsledného odlišovania právomoci správnych (výkonných) orgánov a súdnictva súvisiaceho s deľbou moci v právnom štáte. Správne súdy nemôžu nahrádzať činnosť orgánov verejnej správy, preto aj účastník správneho konania je povinný svoje oprávnené záujmy účinne hájiť už v konaní pred správnymi orgánmi a nespoliehať sa výlučne na ich aktivitu, aby tak mal správny orgán možnosť účinne sa zaoberať jeho argumentáciou a predloženými dôkaznými prostriedkami a vyhodnotiť ich v rámci odôvodnenia svojho rozhodnutia.

13. Ústavný súd po preskúmaní napadnutého rozsudku dospel k záveru, že neobstojí tvrdenie sťažovateľa o jeho arbitrárnosti či nedostatku odôvodnenia. Bez potreby opakovania či parafrázovania jeho právnych záverov ústavný súd uvádza, že najvyšší správny súd po identifikovaní relevantných sťažnostných námietok sa s nimi dostatočne vysporiadal, keď špecifikoval, či je rozhodnutie správneho súdu dostatočne odôvodnené a preskúmateľné (bod 26 napadnutého rozsudku), rovnako dostatočne reflektoval námietky sťažovateľa týkajúce sa údajného porušenia vodného zákona (body 27 až 31 napadnutého rozsudku). Ďalej ústavne akceptovateľne posúdil, či sťažovateľovi nebolo odopreté právo oboznámiť sa s podkladmi rozhodnutia prvostupňového orgánu (body 32 až 35 napadnutého rozsudku). Najvyšší správny súd za nedôvodné rovnako vyhodnotil tvrdenia sťažovateľa o antikampani vlády Slovenskej republiky proti sťažovateľovi, keďže sťažovateľ dostatočne neobjasnil, aký súvis majú mať uvedené tvrdenia s prejednávanou vecou (bod 25 napadnutého rozsudku).

14. Najvyšší správny súd sa riadne zaoberal návrhom sťažovateľa na prerušenie konania a predloženie prejudiciálnej otázky súdnemu dvoru. Jasne a dostatočne objasnil, že sám nevidel potrebu položenia prejudiciálnej otázky, ktorej zodpovedanie by bolo nevyhnutné na rozhodnutie vo veci. Zároveň poukázal na skutočnosť, že sťažovateľom navrhovaná prejudiciálna otázka bola nekonkrétna, keďže sťažovateľ vôbec nevysvetlil, ktoré konkrétne normy európskeho práva majú byť objasnené a aplikované v danej veci (bod 37 napadnutého rozsudku). Tento záver ústavný súd považuje za logický, presvedčivý a ústavne akceptovateľný.

15. Ústavný súd po preskúmaní odôvodnenia napadnutého rozsudku a argumentácie v ústavnej sťažnosti dospel už pri jej predbežnom prerokovaní k záveru, že medzi napadnutým rozsudkom najvyššieho správneho súdu a obsahom označených práv neexistuje taká príčinná súvislosť, na základe ktorej by ústavný súd po prípadnom prijatí ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie mohol reálne dospieť k záveru o ich porušení, a preto ústavnú sťažnosť sťažovateľa odmietol ako zjavne neopodstatnenú podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 4. júna 2024

Libor Duľa
predseda senátu